

אמנות ותיאוריה
Art in Theory
0821-2187-01
פרוסמיניריון, 4 ש"ס

שם המרצה : ד"ר אריה לב קפיטיקין

טלפון : 077-9100122 דוא"ל : levkapit@gmail.com

שעות קבלה / מיקום : בתיאום מראש עם המרצה בדוא"ל.

תיאור הקורס:

בפרוס' המיועד לתלמידי התואר הראשון נעייין בתיאוריות והשיטות העיקריות בתחום "תולדות האמנות" - הן במתודות המחקר "המסורתיות" (איקונוגרפיה, סגנון, ופורמליזם) והן באלו של ה'New Art Histories' (פסיכואנליזה, סמיוטיקה, מרקסיזם, פמיניזם, פוסט-קולוניאליזם ועוד...). מטרת הקורס הינה לספק לתלמידים "ארגז-כלים" של גישות, שיטות, ואסטרטגיות פרשניות – המותאמות לעיתים מתחומי הפילוסופיה, הסוציולוגיה, לימודי תרבות ומגדר – שבאמצעותן ניתן לפרשן ולהאיר יצירות אמנות.

This proseminar shall introduce BA students to a range of theories and methodologies current in the field of *Art History*, including the 'Traditional' Approaches (Iconography, Style, and Formalism) and the 'New Art Histories' (Psychoanalysis, Semiotics, Marxism, Feminism, Post-Colonialism). The course aims to provide students with a 'toolkit' of approaches, methods, and interpretative strategies – often adapted from related fields of Philosophy, Sociology, Cultural and Gender Studies, etc. – with which artworks may be interpreted and elucidated.

דרישות הקורס:

חובת נוכחות; קריאה עפ"י הסילאבוס; השתתפות פעילה בשיעורים בהתבסס על הקריאה.

הגשת 6 דוחו"ת קריאה של מאמרים (כעמוד אחד מודפס המסכם מהלך של מאמר/תאוריה).

את דוחו"ת הקריאה יש להגיש תמיד בשיעור שבו נדון המאמר

(המאמרים שעליהם נדרש דו"ח קריאה יקבעו במהלך הקורס).

בנוסף, תלמידים מחוייבים בהצגת מאמר בפרזנטציה של 15 דק' פעם אחת לפחות בקורס.

הגשת 6 הדוחות + פרזנטציה של מאמר הם תנאי מקדים לקבלת ציון סופי בקורס.

מטלות ומרכיבי הציון הסופי:

השתתפות פעילה בשיעורים	(10%)
הגשת 6 דו"חות קריאת מאמרים (עמוד אחד מודפס)	(30%)
חיבור מסכם (10 עמ')	(60%)

סדר השיעורים וקריאות-חובה:

* (קיצורי שמות הספרים מתייחסים לביבליוגרפיה בסוף הסילאבוס)

1. טבע האמנות אצל אפלטון ואריסטו: אידיאה, העתק, זיוף
רות לורנד, על טבעה של האמנות, תל אביב: דביר, 1991, עמ' 16-45.

2. פורמליזם: וינקלמן וולפלין

Johann J. Winckelmann, "Reflections on the Imitation of Greek Works in Painting and Sculpture", in Preziosi, *The Art of Art History*, pp. 27-34.

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, pp. 76-80.

ברש, *מחשבת האמנות בדורות האחרונים*, עמ' 119-135.

3. "גבוה" ו"נמוך" באמנות: אלואיז ריגל ואסכולת וינה

ברש, *מחשבת האמנות בדורות האחרונים*, עמ' 90-118.

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, pp. 80-90.

4. מהו יפה?: קאנט והשיפוט האסתטי

Donald W. Crawford, "Kant", In Berys Gaut and Dominic McIver Lopes, *The Routledge Companion to Aesthetics, third edition*, London and New York: Taylor and Francis, 2013, pp. 46-55.

עמנואל קאנט, *ביקורת כוח השיפוט*, תרגום: שמואל הוגו ברגמן ונתן רוטנשטרייך, ירושלים: מוסד ביאליק, 1969, מבחר.

5. איקונוגרפיה, איקונולוגיה ו"זיכרון תרבותי": פנופסקי וורבורג

ארוין פנופסקי, "איקונוגרפיה ואיקונולוגיה: מבוא לחקר אמנות הרנסנס", בתוך: *המדרשה* 12 (סתיו 2009), עמ' 69-97.

או באנגלית:

Erwin Panofsky, "Iconography and Iconology: An Introduction to the Study of Renaissance Art", in Preziosi, *The Art of Art History*, pp. 220-235.

ברש, *מחשבת האמנות בדורות האחרונים*, עמ' 155-170.

6. סגנון ובקיאנות (Connoisseurship)

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, pp. 40-56.

מאיר שפירו, "סגנון" בתוך: מאיר שפירו, *מבחר מאמרים בתולדות האמנות*, עורך: מוטי עמר, תל אביב: אוניברסיטת תל אביב, 2003, עמ' 4-21.

או באנגלית:

Meyer Schapiro, "Style", In *Anthropology Today: An Encyclopedic Inventory*, ed. Alfred L. Kroeber, Chicago: University of Chicago Press, 1953, pp. 287-312.

Jacques Derrida (1978), "Restitutions of the Truth in Pointing [*Pointure*]", in Preziosi, *The Art of Art History*, pp. 301-315 (excerpts).

7. שיעתוק טכני ומקומו של המוזיאון: וולטר בנימין

וולטר בנימין, *יצירת האמנות בעידן השיעתוק הטכני*, תרגום: שמעון ברמן, תל אביב: ספריית פועלים והקיבוץ המאוחד, 1983.

או באנגלית:

Benjamin Walter, "The Work of Art in the Age of Mechanical Reproduction", in Preziosi, *The Art of Art History*, pp. 435-442.

Carol Duncan (1995), "The Art Museum as Ritual", in Preziosi, *The Art of Art History*, pp. 424-434.

8. סמיוטיקה ואמנות

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, 200-221.

Anna Kartsonis, "The Responding Icon" in *Heaven on Earth: Art and the Church in Byzantium*, ed. Linda Safran, University Park, PA: Penn University Press, 1997, pp. 58-80.

מיקה באל, "רטוריקה ויזואלית: הסמיוטיקה של האונס", בתוך: *המדרשה* 12 (סתיו 2009), עמ' 109-161.

9. פסיכואנליזה וסטרוקטורליזם: פרויד ולאקאן

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, 174-194.

Meyer Schapiro, "Leonardo on Freud: An Art-Historical Study", *Journal of the History of Ideas* 17:2 (April 1956), 147-178.

Jacques Lacan, "The Split Between the Eye and the Gaze"; "Anamorphosis"; "The Line and the Light"; and "What is a Picture?", In *The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, trans. Alan Sheridan (New York: W. W. Norton, 1981), pp. 67-119 מבחר.

10. פמיניזם ומגדר: נוכלין וקריסטבה

לינדה נוכלין, "למה לא היו אמניות גדולות?", בתוך: *המדרישה* 9 (מאי 2007), עמ' 23-53.
או באנגלית:

Linda Nochlin, (1971), "Why Have There Been No Great Women Artists?", in *Women, Art and Power*, New York: Harper & Row, 1988, pp. 145-176.

Julia Kristeva, "Motherhood according to Giovanni Bellini", In J. Kristeva, *Desire in Language: A Semiotic Approach to Literature and Art*, New York: Columbia University Press 1980, pp. 237-270 מבחר.

11. מרקסיזם ופוקויאניות: מוצר, כוח וידע

Karl Marx, (1867), "The Fetishism of the Commodity", in *Capital*, ed. David McLellan, Oxford: Oxford University Press, 1995, pp. 42-50.

Michel Foucault, (1975), "Panopticism", in *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*, trans. Alan Sheridan, New-York: Vintage Press, 1995, pp. 195-228.

Michel Foucault, "Las Meninas", in *The Order of Things: An Archeology of the Human Sciences*, New York: Vintage Books, 1994, pp. 3-16.

12. רצפציה, אמנות אינטראקטיביות ו"אסתטיקת יחסים"

Wolfgang Kemp, "The Work of Art and its Beholder: The Methodology of the Aesthetic of Reception", in Cheetham, Holly and Moxey, *The Subjects of Art History*., pp. 180-196.

María Fernández, "Life-Like: Historicizing Process and Responsiveness in Digital Art", in Preziosi, *The Art of Art History*, pp. 468-485.

13. פוסט-קולוניאליזם ושאלת "האחר"

אדוארד סעיד, *אוריינטליזם*, תרגום: עתליה זילבר, תל אביב: עם עובד, 2000, הקדמה.

Linda Nochlin, "The Imaginary Orient", in *The Politics of Vision: Essays on Nineteenth-Century Art and Society*, New-York: Harper & Row, 1989, pp. 33-57.

<http://pages.ucsd.edu/~bgoldfarb/cocu108/data/texts/NochlinIO.pdf>

גיאטרי צ'קרוורטי ספיבק (1988), "כלום יכולים המוכפפים לדבר", *תיאוריה וביקורת* 7 (חורף 1995), עמ' 31-66.
או באנגלית:

Gayatri Spivak, "Can the Subaltern Speak?" (1988)
http://www.mcgill.ca/files/crclaw-discourse/Can_the_subaltern_speak.pdf

14. היברידיות בתרבות ואמנות

Homi K. Bhabha, *The Location of Culture*, London: Routledge, 2004, pp. 1-6.

הומי ק. באבא, "החומר הלבן (היבט פוליטי של לובן)", *תיאוריה וביקורת* 20 (אביב 2002), עמ' 283 - 288.

Peregrine Horden and Nicholas Purcell, *The Corrupting Sea: A Study of Mediterranean History*, Oxford: Blackwell 2000, pp. 26-49.

Main Textbooks

Anne D'Alleva, *Methods and Theories of Art History*, London: Laurence King, 2005.

Michael Hatt and Charlotte Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, Manchester: Manchester University Press, 2006.

Donald Preziosi, *The Art of Art History: A Critical Anthology*, 2nd ed., Oxford: Oxford University Press, 2009.

משה ברש, *מחשבת האמנות בדורות האחרונים*, ירושלים: מוסד ביאליק, 1977.

Bibliography

Homi K. Bhabha, *The Location of Culture*, London: Routledge, 2004.

Mark Cheetham, Michael Ann Holly and Keith Moxey, *The Subjects of Art History: Historical Objects in Contemporary Perspective*, Cambridge: Cambridge University Press, 1998.

Eric Fernie, *Art History and its Methods: A Critical Anthology*, London: Phaidon, 1995.

Michael Podro, *The Critical Historians of Art*, New Haven and London: Yale University Press, 1982.

Robert S. Nelson and Richard Shiff, *Critical Terms for Art History*, 2nd ed., Chicago: University of Chicago Press, 2003.

Matthew Rampley, *The Vienna School of Art History: Empire and the Politics of Scholarship, 1847-1918*, University Park, Pennsylvania: Pennsylvania State University Press, 2013.

Edward Said, *Orientalism*, New York: Vintage, 1979.

Patrick Williams and Laura Chrisman, *Colonial Discourse and Post-Colonial Theory: A Reader*, New York: Columbia University Press, 1994.

אדוארד סעיד, *אוריינטליזם*, תרגום: עתליה זילבר, תל אביב: עם עובד, 2000

יהודה שנהב, עורך, *קולוניאליות והמצב הפוסטקולוניאלי: אנתולוגיה של תרגום ומקור*, ירושלים ותל אביב: מכון ון ליר בירושלים והקיבוץ המאוחד, 2004.

Internet Sites

Guide to Critical Theory:

<http://www.cla.purdue.edu/english/theory/>

Key Terms in Visual Studies: Chicago University:

<http://csmt.uchicago.edu/glossary2004/navigation.htm>

Introduction to Semiotics:

<http://users.aber.ac.uk/dgc/Documents/S4B/sem02.html>